

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Факультет __ педагогічний

Кафедра початкової освіти

СИЛАБУС

ВИРОБНИЧА ПРАКТИКА

Рівень вищої освіти __ перший (бакалаврський)

Освітня програма __ «Початкова освіта»

Спеціальність __ 013 Початкова освіта

Галузь знань __ 01 Освіта/Педагогіка

Затверджено на засіданні кафедри
протокол № 2 від 21.02.2023 р.

м. Івано-Франківськ - 2023

1. Загальна інформація	
Назва практики	Виробнича практика
Викладач (-і)	доц. Ілійчук Любомира Василівна
Контактний телефон викладача	+380507075060
Е-mail викладача	liubomyra.iliichuk@gmail.com
Формат практики	Організаційно-педагогічна, навчально-виховна і науково-дослідна діяльність у початковій школі
Обсяг практики	360 годин
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua
Консультації	Очні консультації: 2 години на тиждень (четвер, 15.05 год., 303 ауд.)
2. Анотація	
<p>Виробнича практика передбачає формування та розвиток у майбутніх фахівців професійних умінь і навичок на базі отриманих теоретичних знань у реальних умовах діяльності початкової ланки освіти, створення умов для самореалізації та самовизначення особистості здобувача. У результаті проходження виробничої практики здобувачі вищої освіти ознайомлюються із основними нормативними документами, які регламентують освітній процес у початковій школі; особливостями системи контролю, перевірки, оцінювання та обліку навчальних досягнень учнів; традиційними та альтернативними технологіями навчання, виховання і розвитку дітей. Перебуваючи на практиці, вони мають змогу працювати з нормативними освітніми документами; правильно й доцільно використовувати в практиці своєї роботи науково-теоретичні засади педагогіки, психології, спеціальних методик навчання; здійснювати контроль, перевірку, оцінювання та облік навчальних досягнень учнів з різних предметів. Здобувачі вищої освіти за час проходження виробничої практики розробляють конспекти уроків із застосуванням ефективних методів і форм навчання; здійснюють аналіз та самоаналіз уроку та виховного заходу; планують та організують освітній процес відповідно до вимог НУШ.</p>	
3. Мета та цілі виробничої практики	
<p>Мета виробничої практики полягає у закріпленні та поглибленні знань здобувачів вищої освіти з психолого-педагогічних і фахових дисциплін, оволодінні уміннями та навичками застосування цих знань для розв'язання педагогічних завдань; формуванні творчого, дослідницького підходу до організації педагогічної діяльності, здатності до здійснення самоконтролю, самоаналізу та об'єктивної самооцінки власної діяльності, проведення різних типів уроків із застосуванням сучасних технологій навчання, організації наукових досліджень із використанням ефективних методів і методик педагогічних досліджень.</p> <p>У результаті проходження виробничої практики здобувачі вищої освіти вчать використовувати науково-теоретичні засади педагогіки, психології, спеціальних методик навчання у процесі проведення уроків; планувати та організувати освітній процес, дотримуючись дидактичних принципів і правил навчання;</p>	

методично правильно розробляти й оформляти конспекти уроків із застосуванням інноваційних методів і форм навчання; здійснювати контроль, перевірку, оцінювання та облік навчальних досягнень учнів з різних предметів; проводити аналіз та самоаналіз власної педагогічної діяльності.

4. Програмні компетентності та результати навчання

Загальні компетентності:

ЗК-1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК-2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК-3. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

ЗК-4. Здатність працювати в команді, міжособистісної взаємодії.

ЗК-5. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК-6. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК-7. Здатність діяти соціально відповідально і свідомо.

ЗК-8. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

Спеціальні (фахові) компетентності:

СК-1. Здатність спілкуватися державною та іноземною мовами як усно, так і письмово.

СК-2. Здатність орієнтуватися в інформаційному просторі, використовувати відкриті ресурси, інформаційно-комунікаційні та цифрові технології, оперувати ними в професійній діяльності.

СК-3. Здатність до інтеграції та реалізації предметних знань як основи змісту освітніх галузей Державного стандарту початкової освіти: мовно-літературної, математичної, природничої, технологічної, інформатичної, соціальної і здоров'язбережувальної, громадянської та історичної, мистецької, фізкультурної.

СК-4. Здатність управляти власними емоційними станами, налагоджувати конструктивну та партнерську взаємодію з учасниками освітнього процесу, формувати мотивацію здобувачів початкової освіти до навчання та організовувати їхню пізнавальну діяльність.

СК-5. Здатність до проектування осередків навчання, виховання й розвитку здобувачів початкової освіти.

СК-6. Здатність до організації освітнього процесу в початковій школі з урахуванням вікових та індивідуальних особливостей молодших школярів, розвитку в них критичного мислення та формування ціннісних орієнтацій.

СК-7. Здатність до моделювання змісту відповідно до очікуваних результатів навчання, добору оптимальних форм, методів, технологій та засобів формування ключових і предметних компетентностей молодших школярів у процесі вивчення освітніх галузей Державного стандарту початкової освіти: мовно-літературної, математичної, природничої, технологічної, інформатичної, соціальної і

здоров'язбережувальної, громадянської та історичної, мистецької, фізкультурної.

СК-8. Здатність до збору, інтерпретації та застосування даних у сфері початкової освіти із використанням методів наукової діяльності до формування суджень, що враховують соціальні, наукові та етичні аспекти.

СК-9. Здатність до різних видів оцінювання навчальних досягнень здобувачів початкової освіти на засадах компетентнісного підходу.

СК-10. Здатність до професійно-педагогічної діяльності в інклюзивному середовищі з різними категоріями дітей з особливими освітніми потребами.

СК-11. Здатність до здійснення профілактичних заходів щодо збереження життя та здоров'я учнів початкової школи, до надання їм домедичної допомоги, до протидії та попередження булінгу, різних проявів насильства.

СК-12. Здатність доносити до фахівців і нефахівців інформацію, ідеї, проблеми, рішення, власний досвід та аргументувати їх на засадах партнерської взаємодії в умовах початкової школи.

Програмні результати навчання:

ПР-01 Організувати монологічну, діалогічну та полілогічну форми спілкування з молодшими школярами, іншими учасниками освітнього процесу, представниками громади, поважаючи права людини та суспільні цінності; формувати судження, що враховують соціальні, наукові та етичні аспекти.

ПР-02 Управляти складною професійною діяльністю та проектами в умовах початкової школи, виробляти та ухвалювати рішення в непередбачуваних робочих та навчальних контекстах.

ПР-03 Критично оцінювати достовірність та надійність інформаційних джерел, дотримуватися юридичних і етичних вимог щодо використання інформаційно-комунікаційних та цифрових технологій у перебігу педагогічної діяльності в початковій школі.

ПР-04 Спілкуватися із професійних питань засобами державної та іноземної мов в усній та письмовій формах, застосовувати в освітньому процесі прийоми збагачення усного й писемного мовлення молодших школярів.

ПР-05 Організувати освітній процес із використанням цифрових технологій та технологій дистанційного навчання молодших школярів, розвивати в учнів навички безпечного використання цифрових технологій та сервісів.

ПР-06 Інтегрувати та використовувати академічні предметні знання як основу змісту освітніх галузей Державного стандарту початкової освіти (мовно-літературної, математичної, природничої, технологічної, інформатичної, соціальної і здоров'язбережувальної, громадянської та історичної, мистецької, фізкультурної) та трансформувати їх у різні форми.

ПР-07 Планувати й здійснювати освітній процес з урахуванням вікових, індивідуальних, особливостей молодших школярів, забезпечувати розвиток пізнавальної діяльності учнів, формувати в них мотивацію до навчання.

ПР-08 Організувати конструктивну та партнерську взаємодію з учасниками освітнього процесу початкової школи, використовувати практики самозбереження психічного здоров'я, усвідомленого емоційного реагування.

ПР-09 Планувати та організувати освітній процес у початковій школі, позаурочні й позашкільні заняття та заходи, використовуючи різні організаційні

форми навчання та типи занять, із дотриманням принципу науковості та вимог нормативних документів початкової школи.

ПР-10 Використовувати в освітній практиці різні прийоми формувального, поточного і підсумкового оцінювання навчальних досягнень здобувачів початкової освіти, прийоми диференційованого оцінювання дітей з особливими освітніми потребами.

ПР-11 Збирати, інтерпретувати та застосовувати дані у сфері початкової освіти із використанням методів наукової діяльності.

ПР-12 Застосовувати методи та прийоми навчання, інновації, міжпредметні зв'язки та інтегрувати зміст різних освітніх галузей в стандартних і нестандартних ситуаціях професійної діяльності в початковій школі, оцінювати результативність їх застосування.

ПР-13 Організовувати освітній простір з дотриманням принципів універсального дизайну, безпечно, проєктувати навчальні осередки у класі спільно з молодшими школярами з урахуванням їхніх вікових особливостей, інтересів і потреб, забезпечувати дотримання вимог безпеки життєдіяльності, санітарії та гігієни, створювати психологічно комфортні умови освітнього процесу.

ПР-14 Забезпечувати індивідуальний і диференційований розвиток здобувачів початкової освіти з особливими освітніми потребами відповідно до їхніх можливостей.

ПР-15 Здійснювати профілактичні заходи щодо збереження життя та фізичного й психічного здоров'я здобувачів початкової освіти, надавати їм домедичну допомогу (за потреби), планувати та реалізовувати заходи щодо попередження і протидії булінгу та різних проявів насильства чи будь-якої з форм дискримінації серед учнів початкової школи й інших учасників освітнього процесу.

ПР-16 Використовувати основні техніки спілкування з дорослими людьми, різні форми та засоби комунікації з батьками, колегами, іншими фахівцями з метою підтримки здобувачів у освітньому процесі початкової школи, керувати педагогічним і професійним розвитком осіб та груп.

5. Організація практики

Обсяг

Вид практики	Загальна кількість годин
Виробнича практика	360

Ознаки практики

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний/ Вибірковий
5, 6	Початкова освіта	Третій	Нормативний

Тематика

Тема	Кількість годин
1. Ознайомлення зі змістом і завданнями діяльності вчителя початкових класів у закладі освіти.	60
2. Проведення уроків і ранкових зустрічей.	180
3. Виконання індивідуального творчого завдання.	40

4. Підготовка звітної документації практики.	60
5. захист практики на підсумковій конференції.	20
6. Система оцінювання практики	
Загальна система оцінювання практики	<p>Вид контролю – залік.</p> <p>Оцінювання виробничої практики здійснюється за 100-бальною шкалою.</p> <p>При виставленні загальної оцінки з виробничої практики враховуються:</p> <ul style="list-style-type: none"> - оцінки за всі види діяльності здобувача вищої освіти під час проходження практики: <ul style="list-style-type: none"> індивідуальний звіт – 5 балів щоденник практики – 5 балів конспекти уроків, ранкових зустрічей – 50 балів психолого-педагогічна характеристика – 5 балів індивідуальне творче завдання – 10 балів - оцінка бази практики – 5 балів, - оцінка захисту практики – 20 балів. <p>Відсутність будь-якого із звітних документів є підставою для недопуску здобувача до захисту матеріалів практики.</p> <p>Захист матеріалів практики відбувається при комісії, відповідно до розпорядження дирекції педагогічного факультету та оцінюється максимально в 20 балів.</p>
Умови допуску до захисту практики	<p>Здобувач вищої освіти допускається до захисту матеріалів практики, якщо був присутній на базі практики, виконав всі поставлені перед ним завдання. Обов'язковою умовою допуску до захисту практики є наявність всіх звітних документів.</p>
Підсумковий контроль	<p>Форма контролю: залік</p> <p>Форма здачі – усна, у вигляді презентації.</p>
7. Політика	
<p>Неприпустима відсутність на базі практики, невиконання поставлених завдань.</p> <p>Щотижня відбуваються консультації із факультетським керівником практики і керівниками-методистами, які є обов'язковими для відвідування.</p> <p>Неприпустимими є плагіат та списування конспектів уроків, їх аналізу, індивідуального звіту та іншої звітної документації практики.</p> <p>Якщо здобувач не виконав більше 80% завдань, він не допускається до захисту матеріалів практики.</p> <p>Обов'язковим для отримання допуску до захисту практики є відвідування бази практики, здійснення організаційно-педагогічної, навчально-виховної та науково-дослідної діяльності у початковій школі, а також наявність всіх звітних документів виробничої практики.</p>	

1. Рекомендована література

1. Белікова В. В. Програма та методичні вказівки до педагогічної практики / за заг. ред. О.Е.Коваленко. Харків : УПА, 2003. 43 с.
2. Виноградова Т. В. Книга класного керівника. Харків : Вид. група «Основа», 2006. 128 с.
3. Виховна система школи / упоряд. В. В. Григораш. Харків : Вид. група «Основа», 2005. 128 с.
4. Гребенькова А. О. Довідник класного керівника: 1-4 класи. Харків : «Ранок», 2006. 192 с.
5. Державний стандарт початкової освіти : Постанова кабінету Міністрів України від 21.02.2018 № 87 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/87-2018-%D0%BF>
6. Концепція Нової української школи. URL: <https://www.kmu.gov.ua/storage/app/media/reforms/ukrainska-shkola-compressed.pdf>.
7. Мороз І. В., Ярошенко О. Г. Педагогічна практика студентів у загальноосвітніх навчальних закладах : навч. посібник. Київ , 2003. 90 с.
8. Педагогічна практика в початковій школі : навчально-методичний посібник / за ред. О. Б. Будник. Івано-Франківськ : ПП Бойчук А.Б., 2016. 320 с.
9. Педагогічна практика студентів у загальноосвітніх навчальних закладах : начальний посібник / уклад. М. І. Соловей, С. Ю. Ніколаєва, Є. С. Спіцин. Київ : Ленвіт, 2010. 133 с.
10. Педагогічна практика студентів : інструктивні матеріали / уклад. Д. Д. Герцюк, Т. В. Равчина, С. Б. Цюра, Х. П. Мазепа. Львів : Видав. Центр ЛНУ ім. Івана Франка, 2003. 80 с.
11. Педагогічна практика : навчально-методичний посібник / уклад. А. В. Іванченко, О. А. Дубасенюк, А. А. Сбруєва, О. Є. Антонова. Житомир : Житомир. держ. ун-т, 2005. 126 с.
12. Положення про організацію та проведення практики у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника. URL: <https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2023/05/polozhennia-pro-orhanizatsiiu-ta-provedennia-praktyky-2023.pdf>
13. Про освіту : Закон України від 05.09.2017 № 2145-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>
14. Програма та методичні вказівки до педагогічної практики / уклад. І. П. Чепурно, Н. О. Брюханова, А. І. Комишан, М. П. Васильєва, Д. В. Коваленко, О. Й. Белей. Харків : УПА, 2008. 50 с.
15. Сергійчук О. М., Скутіна В. І., Онищенко Н. П. Організація педагогічної практики у педагогічному університеті : навч.-метод. посібник для студентів, магістрантів педагогічних університетів. Переяслав-Хмельницький, 2005. 47 с.
16. Соловей М. І. Організація педагогічної практики в кредитно-модульній системі навчання. Київ, 2006. 106 с.

Викладач

